

БІЛІМ ЖАРЫСЫ

Ахмет Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің студенттер газеті
1998 жылғы 22 наурыздан шыға бастады

28 қараша,
2017 ж.
№ 9 (154)

Благотворительная акция

Спешите делать добро!

Жулдыз МУСАФИРОВА,
студентка 2 курса ГСФ
специальность
«журналистика»

Продолжая традицию благотворительности, в университете прошел осенний вечер добра, организатором которого выступил студенческий клуб «Артемида». В программе вечера – благотворительная ярмарка в Зимнем саду, на которой было представлено более 20 наименований кондитерских изделий. В продолжении акции в актовом зале состоялся аукцион, на который были выставлены картины, украшения, предметы, выполненные самими студентами, вещи ручного вязания. Завершился вечер благотворительным концертом, в котором приняли участие представители всех факультетов. Каждый номер о добре, милосердии был отмечен соответствующей номинацией.

В итоге, номинацию «Мистер и Мисс щедрость» получила пара юридического факультета Аиша Сейтханова и Думан Садыков. Обладателями номинации «Мистер и Мисс добродушие» стали Асель Каликова и Аблай Уразбеков, представители благотворительного клуба «Артемида». «Мистер и Мисс искренность» стала пара факультета информационных технологий Зарина Нуритдин и Ильяс Азелханов. Номинацию «Мистер и Мисс оригинальность» заслужила пара гуманитарно-социального факультета - Диана Мурзагалиева и Александр Зайков. В номинации «Мистер и Мисс гуманность» лучшими стали представители студенческого клуба «Алтын Босаға» Гульрайруз Каирбек и Динмуханбет Кусаинов. «Мистер и Мисс отзывчивость» стали студенты факультета ветеринарии и животноводства Аружан Абдикен и Маулен Алгожин. В номинации «Мистер и Мисс грация» отметили пару экономического факультета Айсулу Исмагулову и Жаслана Саулебаева. Номинацию «Мистер и Мисс талант» единодушно и под громкие аплодисменты вручили студентам аграрно-биологического факультета Динаре Мустафиной и Нурсултану Мухтарову.

Самую главную номинацию вечера «Мисс и Ми-

стер Благотворительность» заслуженно получили студенты инженерно-технического факультета Карина Иржанова и Алмат Галымбек.

Участниками благотворительного вечера стали и кофейня «Coffeescity», тренажерные залы «Drive» и «Качалка», кинотеатры

«Atman 3D» и «Казахстан». С их помощью состоялся розыгрыш билетов, по итогам которого студентам вручили оздоровительные и образовательные сертификаты.

На благотворительный концерт были приглашены родители и близкие восьмилетнего Александра. Со-

бранные денежные средства были переданы маме на лечение и дальнейшую реабилитацию. Студенты юридического факультета подарили ему большого плюшевого медведя.

Мы очень надеемся, что Саше повезет с хорошими врачами, добрыми людьми! А когда Саша выра-

стет, он придет учиться в наш университет.

Думаю, что все согласятся с тем, что вечер добра состоялся!

Спасибо всем, кто откликнулся на инициативу студентов и поддержал их в таком важном и благородном деле.

Спешите делать добро!

**Навсегда в
памяти народа**
стр. **2**

**Қанатың тал-
масын, жас
ақын!**
бет. **3**

**Сильная
женщина**
стр. **4**

Жастар - Отанға
бет. **5**

**Мы - против
курения!**
стр. **8**

8 декабря исполняется 80 лет со дня расстрела Ахмета Байтурсынова

Асия ДУАНБАЕВА,
заведующая музея
им. А. Байтурсынова
и истории КГУ
им. А. Байтурсынова

«Свой путь я выбрал добровольно и однозначно – навсегда, и нет теперь дорог окольных – смерть предпочтительней стыда!»

А. Байтурсынов

В истории человечества особняком стоит плеяда выдающихся личностей, оказавших влияние на ход политической жизни общества. Среди них имя Ахмета Байтурсынова – известного политического деятеля, лидера либерально-демократического движения в Казахстане, главного идеолога партии «Алаш», ученого-тюрколога, видного представителя казахской интеллигенции начала XX века. Трудно переоценить вклад и роль Ахмета Байтурсынова в формирование национального самосознания казахов и взглядов ее передовой интеллигенции.

90-е годы 19 века – период усиления политической борьбы народных масс. Ахмет Байтурсынов активно включается в общественно-политическую деятельность. Особенно на молодого Байтурсынова повлияла революция 1905 года. Ахмет уже открыто призывает казахский народ на политическую борьбу, на сверже-

ние самодержавного строя. Он является одним из авторов знаменитой Каркаралинской петиции, под которой подписались 14500 человек. За пропаганду политической борьбы Ахмет в 1908 году посажен в тюрьму в Каркаралинске, но за отсутствием реальных улик отпущен. Но эти обвинения, через два года, 1 июля 1909 года вновь будут ему предъявлены и он будет до 21 февраля 1910 года водворен в тюрьму города Семипалатинска и осужден и выслан в город Оренбург.

В Оренбурге А. Байтурсынов живет с 1910 по 1924 год. Это период, когда он плодотворно занимается творческой работой. В 1911 году он готовит к изданию сборник «Маса», выходит второе издание сборника «Сорок басен».

Байтурсынов редактирует еженедельную газету «Казах», которая в начале XX века стала главным национальным общественно-политическим и научно-литературным изданием, которая выходила как еженедельное издание. За период с февраля 1913 по январь 1918 года вышло 265 номеров. Тираж газеты составлял 3 тысячи экземпляров, отдельные номера достигали 8 тысяч экземпляров. А. Байтурсынов, А. Букейханов, М. Дулатов сумели создать национальную газету века. Им удалось сплотить

вокруг газеты весь цвет казахской демократической интеллигенции, в том числе таких видных деятелей, как Шакарим Кудайбердиев, Магжан Жумабаев, Султанмахмұт Торайғыров, Жусупбек Аймауытов, Беимбет Майлин, Жакып Ақпаев, Мустафа Чокай, Мухаметжан Тынышпаев и другие. Своими целенаправленными публикациями газета формировала историческое сознание нации, определяла задачи воспитания национальной гордости.

Большая заслуга А. Байтурсынова в исследовании языкознания, истории и теории казахской литературы. Он был автором первого казахского «Букваря», провел языковую реформу, создал собственный алфавит. В настоящее время Институт языкознания Академии наук Казахстана по праву носит имя Ахмета Байтурсынова.

Революцию 1917 года А. Байтурсынов встретил как символ свободы, равенства, новой жизни. Конечно, он не мог оставаться в стороне от социально-политических, исторических событий страны. Он является одним из организаторов и активнейших деятелей национально-демократической партии «Алаш», одним из авторов программы партии, ключевой идеей которой было создание казахской автономии.

В 1919 году, когда идейная направленность «Алаш» стала не соответствовать патриотическому чувству, гражданскому долгу А. Байтурсынова, он выходит из партии и переходит на сторону Советской власти.

Всего на государственной службе А. Байтурсынов трудился с 1920 по 1926 год. В этот период он стал первым наркомом просвещения Казахстана, первым

профессором Казахского университета, членом КазЦИК, руководителем Академического центра Казахстана. В качестве члена Казревкома принял активное участие в установлении границ между Казахстаном и Россией. Благодаря усилиям А. Байтурсынова удалось сохранить северные территории Казахстана, в том числе Костанайскую область, в составе нашей республики. Затем А. Байтурсынов переходит на преподавательскую деятельность. Но в 1929 году власти все же вспомнили о его участии в «Алаш Орде» и он привлекается к уголовной ответственности, признан врагом народа и отправлен в ссылку на 10 лет в Архангельскую область. В 1934 году при помощи Максима Горького и его жены Екатерины Пешковой А. Байтурсынов освобожден и возвращается в Алма-Ату. Но здоровье его сильно подорвано, ему запрещено заниматься педагогически-просветительской деятельностью. С трудом ему удается устроиться на работу в музей. В августе 1937 года А. Байтурсынов был вновь арестован. Причем, без санкции прокурора, прокурорский надзор за ходом следствия вообще не велся. Следствие не утруждало себя поисками каких-либо доказательств, в материалах уголовного дела нет ни свидетельских показаний, ни других обличающих документов. В ходе следствия были изъяты три папки с личной перепиской А. Байтурсынова, однако дальнейшая их судьба неизвестна. С материалами уголовного дела его не знакомят. В качестве обвиняемого А. Байтурсынова допрашивали трижды: 17 августа, 20 октября и 20 ноября 1937 года. А. Байтурсынов

вину свою не признал. Решение печально знаменитой тройки НКВД было вынесено 25 ноября 1937 года. С данным постановлением А. Байтурсынова не ознакомили, то есть до момента его исполнения он не знал о своей печальной судьбе. 8 декабря 1937 года Ахмет Байтурсынов был расстрелян, как «враг народа».

Последовало полвека запрета на упоминание его имени, изучение и использование литературного и научного наследия. Лишь в самом конце 1988 года было принято решение о его реабилитации. И начался процесс возвращения имени Человека, признанного духовным наставником нации. В 1990 году постановлением Совета Министров Казахской ССР имя А. Байтурсынова присваивается Институту языкознания Академии наук Казахской ССР, переименовывается один из совхозов Джангельдинского района Костанайской области в совхоз имени А. Байтурсынова, его имя присваивается одной из средних школ города Шымкента, одной из улиц и одной из средних школ города Кызыл-Орды, устанавливается мемориальная доска с барельефом А. Байтурсынова на здании Казахского педагогического института имени Абая, где он работал. В Алматы был открыт дом-музей Ахмета Байтурсынова, установлен бюст. И эта работа продолжается.

И совсем недавно правительством республики принято решение о переносе празднования Дня языков народов Казахстана с третьего воскресенья сентября на 5 сентября – день рождения Ахмета Байтурсынова, вклад которого в изучение и развитие казахского языка

трудно переоценить.

В 1996 году Постановлением Правительства Республики Казахстан Костанайскому государственному университету было присвоено имя Ахмета Байтурсынова. К 125-летию со дня его рождения 25 сентября 1998 года в университете был открыт музей. В 2000 году в городе Костанайе перед нашим университетом открыт памятник А. Байтурсынову, созданный творческим коллективом во главе с известным скульптором Т. Досмагамбетовым. На торжественном открытии памятника присутствовал Президент РК Н. А. Назарбаев. Имя Ахмета Байтурсынова присвоено улице, на которой располагается главное здание нашего университета, а также его именем названа площадь перед университетом. Памятная доска установлена на здании начальной школы (в настоящее время областная художественная школа), где он работал.

В сентябре 2016 года в селе Аулиеколь состоялась республиканская научно-практическая конференция «Ахмет Байтурсынов және Мәңгілік Ел мұраты», был открыт бюст А. Байтурсынова.

Несмотря на все усилия власти уничтожить все, что напоминало об Ахмете Байтурсынове, народ сохранил память о человеке, несущем свет: бережно хранились чудом уцелевшие книги (одна из них передана в дар нашему музею), из уст в уста передавались истории о его жизни, пели его песни. Сегодня жизнь и деятельность Ахмета Байтурсынова, его огромное творческое, научное наследие вызывают непреходящий интерес, особенно у молодежи, за которой будущее Казахстана.

Рухани жаңғыру

История захоронения Жабагы батыра

Владимир Файель,
Анастасия ЯРОШЕНКО,
студенты 2 курса ГСФ специальности «журналистика»

В середине октября, мы участвовали в экспедиции по сакральным местам Костанайской области, организованной Ассоциацией детских и молодежных организаций Костанайской области в рамках проекта «Тобыл-Торғай мұрасы» Управлением внутренней политики акимата Костанайской области. В один из дней, мы посетили могилу Жабагы батыра в Тарановском районе. Местный историк поведал нам о батыре.

В Тарановском родились действительно великие люди. Это и Жабагы батыр, Жаманкара Батыр, Ел-

дес Омарулы, Омар Дошанов, Беимбет Майлин и другие. В честь Майлина названы улицы многих городов Казахстана, школы и музеи. Так же стоит упомянуть о герое Советского Союза Сейтхане Темирбаеве.

И хотя документальных источников нет, существуют только легенды, о Жабагы батыре можно сказать многое. Когда шла война между калмыками и кипчаками, Жабагы батыр собрал свое войско и начал борьбу против калмыков. В одной из битв, конь батыра был ранен. Но это не его остановило, и он продолжил сражаться. Однако воевать с конницей было тяжело. Батыра ранили в спину. Во время перерыва между боями, Жабагы батыр сказал своим воинам: - Дорогие воины, будьте ба-

тырами, защищайте свою Родину. Когда я умру на этой земле, вырыйте большую яму, заройте туда наших врагов, а поверх них, положите меня. Чтобы я видел, что враги погибли и что я выше их всех.

Все было сделано как он и просил. С тех времен и стоит холм, в котором, по преданию похоронен Жабагы батыр, поверх своих врагов.

К сожалению, исследований данных нет. Никто курган не вскрывал и доподлинно неизвестно, захоронен ли кто-либо там. Историки надеются, что будет проведено археологическое исследование и тогда наверняка все узнают правду. А пока, жители Тарановского района хотят, чтобы молодежь больше уделяла внимание истории родных краев.

Шыңға шығар «Шаңырақ»!

Рухани кемелдік пен мәдени өсуге ықпал ететін бірден-бір орын – театр. Ол – өнеге көзі, тәрбие ошағы. Сол ошақтың отын өшірмей, лалататын киелі сахнаның санлақтары, яғни театр әртістері мен қызметкерлері. Театрдан гөрі теледидар мен ғаламтордағы «қызықтарды» қалайтын көрерменді қалай да өзіме тартам, олардың жан-дүниесін байытуға ат салысам дейтін де солар. Әр қойылымды мінсіз шығаруға тырысатын режиссер мен бойына бар өнерді сіңіруге тырысып, өз рөлін өмірінің бөлшегіңдей сезініп, көрерменге шынайы бейне сыйлауға талпынатын театр әртістері емес пе?! Сондықтан да болар сахнаны киелі санайтынмыз. Өйткені, өресі биік көрерменге ой салар жер – осы өнер ошағы. Өмірдің қызығы мен шыжығын халыққа жеткізе біледі. Қойылым барысында сенің не айтқың келгені, халыққа нені жеткізуді мақсат еткенің айқын көрінуі кажет. Кейде астарлы оймен де көмкеріледі. Сондықтан театр әртістерінің еңбегі ерен.

Бүгінде ірі қалалардың бәрінде дерлік театр бар. Әр қаладағы жоғарғы оқу орындарындағы студенттік театрлар тағы бар. Біздің Ахан атындағы қара шаңырақта бір жыл бұрын құрылған «Шаңырақ» жастар театры да жас көрермендерін түрлі қойылымдармен қуантуда.

«Шаңырақ» жастар театрының іргесін қалауға құлшыныс білдірген студенттердің өздері. Өнерге ғашық жастар театрдың ашылуы үшін барын салды. Солардың

бірі – экономикалық факультетінің студенті Ғалым Жанайдар. Студенттерді жинап, өнерге шақырған да осы бала. Қазір жастар театрының құрамында жиырма бес студент бар. Барлығы да жан-жақты, өнерге деген талпыныстары зор. Ал театрдың режиссері Айсәуле Есебекова оларды одан әрі шындай түсуде. «Сендердің бәрі де талант иесіңдер және өздеріңді зор тұлға етіп тәрбиелеу әрқайсыңның қолыңнан келеді. Ал театр сендерге жол көрсетеді деген үміттемің», деген режиссер апайларының сөзі студенттер үшін жақсы мотивация екен.

Театрдың алғашқы дебюті өткен жылдың қысында өтті. Тәуелсіздікке арналған шағын көрініс қалың көрерменнің жадында жатталып қалды. Ал жас әртістерді студент қауымының арасында танытқан қойылым – «Жатақхана». «Құласаң нардан құла» дегендей, алғашқы жұмыстарының бірі ретінде жастар ең қиын жанр комедияны таңдады. Сая Қасымбектің «Жатақхана» комедиясын тамашалауға университеттің студенттерімен қатар оқытушылары, қызметкерлері келді. Қойылым көрермендер көңілінен шықты. Сахнада жақсы ойын көрсетуге тырысқан студенттер де көрермендеріне ізгі ықыласын жеткізді.

Басты рөлді, яғни коменданттың рөлін Арайлым Құлтаева өз деңгейінде алып шықты. Ал күзетшіні Айым Әбдрашит әдемі сомдаса, жылауық қызды Қаракөз Төлеген жылатып тұрып ойнады. Сондай-ақ, Күлше – Іңкәр Құрмантай мен Жансая Абдулла, Жа-

нар – Жұлдыз Тосова мен Мөлдір Дәулетова, Шөңгел – Жанайдар Ғалым, Фараон – Ерсейіт Жарбол мен Әлішер Шаймағанбетов, Үлек – Диас Серікбаев пен Жанат Қапезов, бәрі де образдарын жақсы аша алды.

Сонымен қатар «Шаңырақ» жастар театры «Қозы Көрпеш пен Баян Сұлу» ғашықтар күніне арнап «Махаббат дастаны» атты лирикалық кешін өткізді. Жаңа оқу жылынан бастап театр жаңа бастамаларды қолға алды. Жоспар бойынша биыл көлемді, әрі терең мағыналы «Тұлғалар тағдыры», «Алаштың арысы» мен «Ғашықтар» сияқты туындылар көрерменге жол тартпақ. Жастар қызу дайындық үстінде. Келіңіздер, көріңіздер!

Сәулелі сәттерге толы

Эльмира ЕПІЗБАЙ,
ГӘФ Журналистика
мамандығының 4-курс
студенті

Халықаралық студенттер күні (International Students' Day) 1946 жылдың 17 қарашасынан бері тойланып келеді. Халықаралық студенттер конгресі күнтізбеде дәл осы күнді атаулы мереке ретінде белгіледі. Конгресс Прага қаласында өтті. Студенттер күнінің өзіндік тарихы да бар.

Студенттер күні романтика мен жастық албырт шақпен астасып жатқанымен, бұл күннің тарихы екінші дүниежүзілік соғыстағы Чехословакия студент жастарының қасіретімен тығыз байланысты.

Тарихқа көз жүгіртсек, 1918 жылдың 28 қазанында Чехословакия мемлекеті құрылған болатын. Ал екінші дүниежүзілік соғыс кезінде неміс басқыншыларының қарамағына өткен. 1939 жылдың 28 қазанында Прага қаласының студенттері мен оқытушылары мемлекеттерінің құрылғанына 21 жыл толуына орай демонстрацияға шықты. Алайда, басқыншылар демонстранттарды тарқатып, арасынан біреуін атып өлтіреді. Қаза болған студенттің есімі – Ян Оплетал (Jan Opletal). Оны жерлеу рәсімі 15 қараша күні болып, артынша қарсыласушы патриот жастардың шеруіне ұласты. Нәтижесінде, оншақты жас белсенді тұтқындалады.

17 қараша күні танертенгісін фашистердің қарауыл отрядтары студенттер қоныстанған жатақханаларды жан-жағынан қоршап ала-

ды. Қатыгез операцияның салдарынан 1 200 адам тұтқындалып, Заксенхаузен концлагеріне айдалды. Тоғызға тарта студент пен жастар белсенділерін сотсыз Прагағын Рузине ауданындағы түрмеде айуандықпен өлтірген.

17 қарашада фашистер Чехиядағы университеттерді жауып тастады.

Студенттер күні алғаш рет 1941 жылы 17 қарашада Лондон қаласында өтті. Құғынға ұшыраған чехиялық студенттер де екі жылдан кейін Лондонда бас қосты. Одан бері талай жылдың жүзі болды. Тарихы қанды оқиғамен бастау алған осы бір мейрам қазір де әлемнің түпкір-түпкірінде сән-салтанатпен аталып өтіледі.

Болгарияның студент жастары бұл мерекені 8 желтоқсанда атап өтеді. Оларда аталмыш мереке Климент Охридский атындағы София университетінің тарихымен тікелей байланысты. Шіркеу күнтізбесі бойынша 8 желтоқсан – әулие Климент Охридскийдің күні. София университеті сол кездегі Болгариядағы жалғыз жоғары оқу орны болғандықтан, 1903 жылы оқу орны жанындағы академиялық кеңес бұл күнді университеттің мейрамы ретінде жариялайды. Ал 1944 жылдан кейін студенттер күні 17 қарашаға ауыстырылғанымен, 1962 жылы София университетінің 80 жылдығы аясында мереке ескі датаға кері ойысқан. Бүгінде студенттер күні қарсаңында Болгариядағы барлық жоғары оқу орындары жабылып, студенттерге көңілді ортада мерекелерін тойлауға рұқсат етілген.

Ресейлік студенттер екі жүз жылдан астам та-

рихы бар айтулы датаны 25 қаңтарда тойлайды. Өйткені 1755 жылы 12 қаңтарда Елизавета патшайым «Мәскеу университетін құру туралы» жарлыққа қол қояды. Содан бері бұл күн Мәскеу университетінің құрылған күні немесе "Татьяна күні" деген атауға ие. Ресейлік студенттер төл мейрамдарын көңілді, әрі кең ауқымда атап өтуді дәстүрге айналдырған. Ал 2005 жылы РФ Президентінің бұйрығы бойынша 25 қаңтар Ресей студенттерінің күні деп ресми жарияланды.

Ал АҚШ туралы айтар болсақ, 1795 жылдан бастап жүз жылдан астам уақыт бойы 8 ақпан күні Гарвард университетінде "Nasty Pudding" атауымен театрландырылған мереке ұйымдастырылады. Дәл осы күні "Nasty Pudding" аталатын тағам түрін студенттерге дәм тарттыру дәстүрге айналып, кейін гарвардтық студенттердің мерекесіне ұласқан. Бұл күннің тағы бір ерекшелігі, түрлі костюмдер киіп сахналанатын ойындарда әйелдер мен ер адамдардың рөлін тек қана жігіттер ойнайды. Өйткені ертеректе Гарвард университетінде қыздарға оқуға тыйым салынған екен. Бертін келе мейрам АҚШ-тағы кеңінен тойланатын ең көңілді студенттік карнавалға айналды.

Студенттік өмір – адамның жастық қуаты тасып, шаршау мен уайымды білмей, ізденумен, үйренумен, танысумен, табысумен өтетін ерекше шағы. Бұл кезде білім кеңістігің, көңіл көкжиегің кеңіп, махаббат пен ғашықтық отының ыстығына күйіп, жалынына шарпылып жүретінің жасырын емес. Оқу ордасында талай дос тауып,

өзілің жарасып, құрбы-құрдасың күліп-ойнап өтетін күндерің де көп.

Буы бұрқырап тұрған жастық шақтың қызықты өтуі әр студенттің өзіне байланысты. Ал біздің университетімізде студенттік шақты білім-ғылым және шығармашылық жағынан ұтымды өткізу үшін бар жағдай жасалған. Оқу орны студенттерінің басын қосатын орталықтар да аз емес. Солардың бірі – «Өнер» студиясы. Мұнда жастар оқудан тыс уақытын қызықты өткізе алады, табиғи қабілетін ұштайды, түрлі мамандықта оқып жатқан студенттермен танысуға мүмкіндік туады. Өз қатарластарымен бір ұйымның құрамында болған студенттің өзіне деген сенімділігі артып, жауапкершілігі мен дербестігін дамытуға көмектеседі. Бір мақсаттағы жандардың бүгінгі кішкентай бастамасы ертеңгі күні үлкен күшке айналады, олар студенттік өмірін пайдалы өткізгеннен бөлек университеттің оң беделінің қалыптасуына сүбелі үлес қосады.

Студенттерін төл мерекесі студия қызметкерлерінің назарынан тыс қалмады. Олар 16-қарашада «өнерлік» жастардың басын біріктірді. Шараның мақсаты – жанадан келген студенттерді бір-бірімен таныстыру, достастыру, жақын араласуына мүмкіндікті арттыру. Кеш барысында оқу ордасының көркейтуіне үлес қосып, белсенділік танытып жүрген бозбала мен бойжеткендер марапатталды. Студенттер де өнерлерін ортаға салды. Бірі ән айтса, бірі би биледі, енді бірі күмбірлете күй тартты. Кездесу соны көңілді би кешіне ұласты.

Қанатың талмасын, жас ақын!

Айтолқын ҚАПАН,
ГӘФ Журналистика мамандығының 4-курс
студенті

Н.Островский атындағы Қостанай қалалық кітапханасында гуманитарлық – әлеуметтік факультетінің 4-курс студенті, болашақ журналист, жас ақын Зейнолла Оразнанның «Өрлеп келем ақындықтың төріне» атты шығармашылық кеші өтті. Кітапхана ұжымы мен «Тұмар» жастар клубының мүшелері ұйымдастырған әдемі кештің куәсі болып қайттық. Бұл жас ақынның ең алғашқы шығармашылық кеші.

Оразнан шығармашылық жолын бала кезінен бастаған және әлі күнге дейін өлең жазудан қол үзген емес. Ол – талантты жас, «Ақмет ұрпақтары» пікір-сайыс клубының белді мүшесі, оқу ордамыздың білімді студенті, дін саласында да өзіндік орны бар. Бұл бағыттарды бір арнаға тоғыстыру кез-келгеннің қолынан келе бермейді. Сондықтан Оразнанның бүгінгі күнге дейін жеткен жетістігі жетерлік.

Жас ақын көбіне дін тақырыбында, яғни ислам мен имандылық жағында қалам тербейді. Кеш барысында Оразнанның өлеңдері оқылып, тіпті оның әжесіне арнаған өлеңі сахналанып, шағын қойылым көпшілік назарына ұсынылды. Сонымен қатар ақынның «Қадірін біл», «Анашым», «Қазынам дінім – дінгерім», «Ұялу» атты арнауларын «Толқын» студиясының мүшелері нақышына келтіріп оқыды, жүректен жүрекке жеткізе білді. Оразнанның өлең-жырлары студент достары мен кеш қонақтары Жайлаубай қажы атындағы Қостанай қалалық мешітінің нәуб имамы Еркебұлан Қошанның, «Қостанай таңы» облыстық газетінің тілшілері Қасқырбай Қойшыман, Жан-дос Мұсіпбек және «Учительская плюс» облыстық апталық газетінің тілшісі Айтбат Асылбекованың көңілінен шығыпты. Олар жас ақынға ақ тілектерін білдіріп, шығармашылық шабыт тіледі.

Сильная женщина

Гульзат СИДАХМЕТОВА,
студентка 2 курса ГСФ
специальность
«журналистика»

Мы привыкли, что в средствах массовой информации появляются печальные истории о людях с ограниченными возможностями, которым нуждаются в помощи. Но, оказывается, есть и другие истории... Их герои смогли не только преодолеть свою болезнь, но и добиться больших успехов. Одним из таких людей является Аруна Жаксагулова. История этой женщины потрясает.

Аруна Рахметуллаевна поступила на исторический факультет, она всегда мечтала о юриспруденции. Но ее счастливую студенческую жизнь оборвал несчастный случай, в результате которого - тяжелая травма позвоночника, приковавшая Аруну к инвалидной коляске. Конечно, она сначала не верила вердикту врачей, и до последнего надеялась, на то, что она встанет на ноги. Силы для дальнейшей жизни Аруна черпала из книг, которые она прочитала на своем переломном этапе. Именно книги помогли ей осознать смысл жизни, и конечно, ее родители, а ответственность перед ними и в какой-то степени за них придавало ей бодрости духа. «У человека есть два выбора в таких тяжелых, жизненных ситуациях, либо упасть дальше, либо попытаться подняться, и не стоять на месте», - говорит Аруна.

В школьные годы наш герой вела очень активную жизнь, и ей, как человеку не привыкшему сидеть на месте приходилось адаптироваться к новой жизни. Поначалу ей было очень тяжело, ее жизнь перевернулась с ног на голову, и она уже не знала куда двигаться, вообще, что делать дальше. И долгие годы она пребывала в своих раздумьях, и в конце концов поняла, что как бы трудно не было она должна жить дальше. Так Аруна Рахметуллаевна, начала свою жизнь с чистого листа. Она делала то, что умела делать. Писала статьи, публикации, обучала школьников вязанию, а ее педагоги помогли ей устроиться на работу, она вела уроки домоводства. А дальше - больше. Аруна всегда любила танцевать. Она слышала о том, что существует такой вид спорта как танцы на колясках, и то что он активно развивается в таких странах как Россия, Украина, Беларусь, не говоря уже о Великобритании, где собственно зародились эти танцы. Именно тогда она и задалась вопросом: «почему у нас в стране нет этого вида спорта, неужели у

нас не любят танцевать?» . В 2009 году она написала проект в Министерство культуры и информации РК, в котором предложила провести первый фестиваль по танцам на колясках. К счастью, ее идея была одобрена, и она начала активно готовиться к фестивалю. Аруну поддержали 6 регионов Казахстана (Костанай, Актобе, Астана, Экибастуз, Павлодар, Тараз) и они успешно провели переломный фестиваль «Танцующие коляски». И дальше, собрав все нужные документы, Аруна Рахметуллаевна подготовила официальные

письма-обращения в паралимпийский комитет с просьбой включить этот вид спорта в паралимпийский реестр паралимпийских игр РК, с тех пор этот вид спорта стал официально признан олимпийским комитетом, а в Казахстане регулярно проводятся открытые чемпионаты, спортсмены паралимпийских игр со всего мира приезжают в нашу страну, а наши спортсмены участвуют на международных кубках континентов и кубках мира. Аруна Рахметуллаевна стала не только основателем танцев на колясках в Казахстане, но еще и сама является двукратной чемпионкой.

Аруну Рахметуллаевну область знает как человека, который защищает интересы инвалидов. Общественное объединение «Умит-Надежда», которым она руководит совместно со своим супругом Дусенгали Оспановым, уже 11 лет помогает людям, которые попали в тяжелые жизненные ситуации (травмы, заболевания, которые привели к инвалидности, в основном к нарушению опорно-двигательного аппарата), оказывая специальные социальные услуги в условиях дневного полустационара. Помощь в самых простых вещах, которая поможет инвалидам адаптироваться к жизни, обслуживать себя - чтобы каждый из них мог сам одеться, завязать чай, пересаживаться, и т.д.. А профессиональные психологи центра оказывают помощь в преодолении стрессов и травм.

www.kstnews.kz

Кроме этого, в «Умит» проводят обучение трудовым навыкам, действуют курсы обучающие танцам, есть свой тренажерный и компьютерный залы, проводятся всевозможные досуговые мероприятия.

«Умит-Надежда» - один из лучших проектов в области, это подтверждает тот факт, что он стал победителем в ежегодном конкурсе достижений в социальном партнерстве между НПО и государственными органами в странах Центральной Азии. «Умит-Надежда» общественное объединение, созданное по инициативе людей, которые столкнулись с такой же проблемой, с которыми когда-то столкнулась Аруна. И тем самым создали условия, для того, чтобы огромное количество людей-инвалидов смогли вернуться в социум.

Оказавшись в такой ситуации в семнадцатилетнем возрасте, Аруна думала, что жизнь закончилась, но потом поняла, что надо двигаться дальше, потому что на нее равнялись ее младшие братья и сестры. «Человек предполагает, а Бог располагает», и наша героиня тогда не могла себе даже представить, что она сможет влюбиться, что ее могут полюбить, и что у нее будет своя семья.

Со своим супругом Дусенгали Султановичем Аруна познакомилась в Республиканском спинальном центре г.Караганда на лечении. На первых порах она не обращала внимание на ухаживания, пото-

му что она не хотела тратить свои силы и время на что-то другое, думала что чем больше будет заниматься в спортзале, тем быстрее встанет на ноги. Так прошло около 4-х лет, и по воле судьбы они снова встретились, именно тогда Дусенгали предложил Аруне выйти за него замуж. Ответа ему пришлось ждать целых три года. В этом году они отметят 24-ю годовщину своей семейной жизни. Как призналась сама Аруна, решиться на создание семьи, когда оба были уже в инвалидных колясках, было сложно. Но, приняв это решение два десятка лет назад, никто из них ни разу об этом не пожалел.

В 2001 году после создание семьи Аруна Рахметуллаевна поступила на юридический факультет КГУ им.А.Байтурсынова. Особое место в ее жизни сыграл КГУ им.А.Байтурсынова, потому что с детства она мечтала стать юристом, и именно этот ВУЗ дал ей возможность исполнить свою мечту. Окончив ВУЗ на красный диплом, ректор Валиев Хусаин Хасенович предложил остаться на кафедре «Гражданского права», где проработала 3 года. В прошлом году Аруна Рахметуллаевна поступила в магистратуру. Аруна Рахметуллаевна планирует попробовать себя в преподавательской деятельности.

В конце хочется сказать, что какие бы не были трудности, человек должен двигаться вперед, так как это делает Жаксагулова Аруна Рахметуллаевна.

Выпускники

НАША ГОРДОСТЬ!

Людмила БРАГИНЕЦ,
старший
преподаватель
кафедры биологии и
химии

Гордостью любого учебного заведения являются выпускники.

Каждый преподаватель вкладывает в студента свои знания, опыт, умения и частичку своего сердца. Каких бы высот не достиг технический прогресс, а истина «только личность может воспитать личность» вновь и вновь подтверждает свою вечность.

Кафедре биологии и химии Костанайского государственного университета имени А.Байтурсынова есть кем гордиться.

Поэтому преподаватели кафедры всегда с интересом отслеживают профессиональные достижения своих выпускников, организуют встречи, виртуальные контакты в социальных сетях.

Кто они, выпускники специальности «Биология» КГУ имени А. Байтурсынова? Предоставим им слово

Сания Бабакова (выпуск 2013 г.) – специалист Костанайского филиала Республиканского института судебной медицинской экспертизы:

- Во время учёбы в Костанайском государственном университете мне нравились многие дисциплины, но больше внимания я уделяла ботанике. С первых дней учебы была членом студенческого научного кружка кафедры биологии и химии «BIOVITA», участвовала в работе Республиканского Форума студенческих научных кружков проходившем в г.Талдыкорган, конкурсе научно-исследовательских работ с темой «Реликты во флоре Государственного национального парка «Бурабай», где занимала призовые места. Опыт участия в интеллектуальных студенческих объединениях пригодился в профессиональной деятельности.

Для продолжения моей научной работы меня пригласили на мою родную кафедру в качестве преподавателя, где я могу совмещать преподавательскую и научную деятельность». Так небольшой опыт НИРС стал основой профессиональной деятельности. Таких достойных имён у нас немало. Пожелаем же нашим выпускникам, где бы они ни трудились, профессиональных достижений, интересных, творческих возможностей, достойных условий труда, веры в успех!

Ақын ағамыздың шығармашылық кеші

Гауһар МҰРАТҚЫЗЫ,
ГӘФ Журналистика мамандығының 2-курс студенті

Халқымыз елім деген ерлерден кенде емес. Қазақстанның киелі топырағынан нәр алған дарындар мен дарабоздар қаншама! Осындай дара тұлғалардың басын біріктіретін, есімін елге танытатын, жастарға қолдау көрсететін орталықтардың бірі - Қостанай қаласының мәдени-рухани ордасы Л.Н.Толстой атындағы кітапхана. Биыл облыстық кітапхана 80 жылдығын атап өтті. Мерейтой аясында ақын Ақылбек Шаяхметтің шығармашылық кеші ұйымдастырылды. Кеш барысында ақынның Елдес Омарұлының шығармаларын жинақтаған кітабының тұсаукесері болды. Республикамыздың әр аймағынан келген қонақтардың назарына ақынның жыр-маржандары шашылды. Қостанайлық оқырмандар үшін Мұрат Әуезов, Ұлықбек Есдәулет сынды ел азаматтары жүздескен кездесу ерекше әсерлі өтті десем, артық айтпаспын. Жергілікті ақын-жазушылар да замандастарына ақ тілектерін айта келіпті. Кеш әсем өнмен, тамаша күймен өз жалғасын тапты.

ҚМУ студенттері саяси лагерьден оралды

Әйгерім ШАЯХМЕТОВА,
ГӘФ Журналистика мамандығының 2-курс студенті

Оңтүстік Қазақстан облысындағы «Алма-Тау» тау курорты аймағында қазан айының 17-сі мен 20-сы аралығында «Жастар-Отанға» атты жастар саяси лагері өтті. Іс-шараға Қазақстанның түрлі аймақтарынан жастар қоғамдық бірлестіктерінің жетекшілері, жастар ресурстық орталықтарының мамандары, өнерлі жастар, спорт саласының шеберлері, жас ұстаздар, фотограф, видеограф, тілшілер, мәдениет саласының өкілдері, студенттер мен танымал блогерлерден құралған топ қатысты. Таңдаулылардың ішінде біздің университеттің белсенділері, заң факультетінің 4-курс студенті Нұрсұлу Омарбек пен 3-курс студенті Әйгерім Зиннатулина бар. Қыздар – жоғары оқу орнының студенттік кәсіподақ ұйымының көшбасшылары. Олар жоғары білікті мамандардың түрлі семинарларда болды. Атап айтар болсақ, халықаралық спикер және тәжірибесі мол тренер Әсел Сыздықова тенинг өткізді. Онда ол бүгінгі күннің көшбасшысының бойында болатын қасиеттерді атап өтті, жетістікке жетудің құпияларымен бөлісті. Сондай-ақ топта жұмыс істеудің оңтайлы жолдарын түсіндіріп, үздік жобаның өзіндік ерекшеліктерін көрсеткен Елена Данилованың тренингі ұйымдастырылды. Білікті маман ретінде әрбір спикер жеңіске жетудің жолдарын айтты, өздерінің өмірлік тәжірибесімен бөлісті. Қыздарға түскен үлкен мүмкіндіктің тағы бірі – еліміздің танымал деген аза-

маттары, әнші Қайрат Нұртас, журналист Асхат Садырбай және бокстан әлем чемпионы Жанқош Тұраровпен кездесу. Иссапардың аяғына қарай студенттер көне қала Түркістанға жол тартты. Қаладағы «Айша Бибі», «Қожа Ахмет Яссауи» кесенелеріне қызықты экскурсия жасалды. Ал лагерьдің жабылу салтанатында қатысушылар сертификаттармен марапатталды. Жастар саяси лагеріне барып, уақытын қызықты өткізіп келген Әйгерім Зиннатулина: «Лагерьдің бағдарламасы өте қызықты болды. Қазақстанның түпкір-түпкірінен келген жастар бір-бірімен тез тіл табысып, аз уақыт ішінде достасып кеттік. Жалпы маған бәрі ұнады. Біраз нәрсені үйрендік. Бұл – біз үшін жақсы тәжірибе», - дейді. Аталмыш іс-шара «Жас отан – жастар қанаты» орталық аппаратының ұйыстаруымен өткізілгенін айта кеткен жөн. Басты мақсат – Елбасының «Болашаққа бағдар: Рухани жаңғыру» мақаласы аясында жастар саясатының деңгейін көтеру.

Азат елдің ономастикасы – мемлекетіміздің рухани қазынасы

Сералы МЫРЗАБАЙ,
ГӘФ Журналистика мамандығының 4-курс студенті

Ахмет Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің ғимаратында Қостанай облыстық тілдерді дамыту басқармасының ұйымдастыруымен «Азат елдің ономастикасы – мемлекетіміздің рухани қазынасы» атты ғылыми-практикалық конференция өтті. Конференцияға Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің, Ш.Уәлиханов атындағы Көкшетау мемлекеттік университетінің, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің, Қостанай мемлекеттік педагогикалық институтының, Ы.Алтынсарин атындағы Арқалық мемлекеттік педагогикалық институтының тарихшы, филолог ғалымдары, сонымен бірге өлке тарихын зерттеп жүрген тарихшылар, өлкетанушылар, мұғалімдер, мемлекеттік қызметкерлер, қоғам өкілдері, мәдениет қызметкерлері, студенттер қатысты. Келелі басқосуда өлкетанушылар мен ғалымдар еліміздегі ономастиканың қазіргі жәй-күйін, шешімін таппай жүрген біршама мәселелерді

талқылады және туризмді дамыту жолдары сөз болды. ҚМУ-нің профессоры, филология ғылымдарының докторы Алмасбек Әбсадық: «Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласында қазақстандықтардың бойында патриоттық, отансүйгіштік қасиеттерді нығайту мақсатында туған жерге деген рухани құндылықты әрбір адамның болмыс-бітімінің қайнар көзі ретінде қалыптастыру қажет екенін айқындаған болатын. Сан қырлы құндылыққа ие туған жер ұғымының бір парасы – елді-мекен, жер-су, көше атаулары және кісі есімдеріне қатысты арна-ағыста өрбитіні анық. Мұндай арналардың басын біріктіретін атауды жалпақ тілде ономастика десек болады. Менің пайымдауымша, осы мәселеге байланысты ғалымдардың басын қосқан конференция Қостанай өңірінде тұңғыш рет өткізіліп отыр. Бұл көрініс қазақ тілінің қоғам тіршілігінің сан алуан саласына дендеп еніп, тұрмысында қолданар құралға айналып, елдік мәселенің екпін ала бастағанының белгісі. Мен конференцияға «Ұлы Жыланшық гидронимі» деген тақырыпта баяндама әзірледім. Бұл өзеннің аталу себебін білгіміз келсе, картаға үңілесек болады. Жылан сияқты ирелендеп жатыр.

Бұдан шығатын қорытынды: ата-бабамыз жер-су атауларын жайдан-жай қоя салмай, оны географиялық немесе басқалай сипатына қарай атаған. Мысалы, Қарасу деген жер атауы көп кездеседі. Қазақтар ақпайтын суды «қарасу» деп, ал ағатын суларды «аксу» деп атаған. Қазір осы атауларды өзгерту туралы пікірлер айтылып жүр. Жақында Жангелдин ауданындағы Қарасу ауылына Ахмет Байтұрсынұлы атын беру туралы ұсыныс қаралыпты. Мен мұндайға қарсымын. Ертең «Ахметтен шығып, Міржақыпқа бардым, Бейімбеттен көшіп, Сәкенге бардым» деп жүреміз бе? Дұрыс емес. Сол ауылдың тарихи атауын қалдыру керек. Онда ұлттың жады, тарихы жатыр», - дейді. Астанадан келген профес-

сор Бекжан Әбдіәуәліұлы баяндамасын ауылдың қалжайына арнапты. Ол кісіні қатты алаңдататын жәйт – ауыл жұртшылығының қалаға үдере көшуі. Бұл үрдіс жалғаса берсе ауылдар қаңырап қараусыз қалып, жойылып кетуі де ғажап емес. Жүздеген жылдар сақталған әр ауылдың атауында ұлттың болмысына, таным-түсінігіне қатысты ақпараттар бар. Осындай құндылықтарымыз далада қалмас үшін тарихи атауларды қалаға өкелу мәселесі күн тәртібіне қойылған. Мысалы еліміздің бас қаласы Астанада Түркістан, Сауран, Сығанақ, Сарайшық сияқты тарихи атауларды кездестіреміз. Міне, осылайша тарихпен сабақтастық басталған. Өңірімізге белгілі өлкетанушы Қуанышбай

Орманов Кеңес үкіметі тұсында қазақша білмейтін адамдардың айтуымен көп елді-мекендердің атауы орысшаланып, бұрмаланып кеткенін айтты. Мысалы, Қамысты ауданында Тауықсоры деген көл бар. 1959-1960 жылдарға дейін солай аталған. Кейін білместікпен Тауымсоры деп атап жіберген. Географиялық картаға да солай түсірілген. Өлкетанушының ойынша мұны қалпына келтіруді біздің жергілікті ономастика комиссиясының қузыретіне беру керек. Конференцияға қатысушылардың ойынша Қостанай-Торғай өңірінде елденуі тиіс бір есім – Теке әулие есімі. Әлкей Марғұланның айтуынша, әулиенің күмбезі Қозы Көрпеш-Баян Сұлудың

кесенесінен биік болмаса, аласа болмаған және одан бұрынырақ салынған. Сол замандағы қазақ жеріндегі ең атакты адамдардың бірі болған дейді. «Теке өзенінің жағасында әулиенің зираты бар. Ең бір насихаттайтын жер – сол мекен. Тарихи атаулардың тізімін жасағанда осындай қасиетті жерлер ескерусіз қалмаса екен», - деген пікірлер айтылды. Жиын барысында көптеген өзекті мәселелер қаралды. «Елбасының мақаласында айтылған рухани жаңғыру мәселелерінің бірі осы ономастикаға қатысты. Ономастиканы жаңғырту арқылы біздің тарихи жаддымызды сақтап, ұлттық кодымызға қайта жан бітіру мәселесі конференцияда орынды қозғалды.

Центр стабильности и доверия

Георгий ГОВОРОВ,
студент 3 курса ГСФ
специальность
«журналистика»

Министерство образования и науки РК объявило конкурс среди студентов специальности «журналистика» на лучшее эссе на тему «Роль Казахстана в глобальных инициативах». В этом конкурсе приняли участие и студенты нашего университета. Публикуем лучшие работы

За почти 26 лет Независимости Республика Казахстан превратилась в развитую, процветающую державу. У молодой республики возникла необходимость заявить о себе. Сформировав устойчивую экономику, наша страна стала завоевывать своё место в мире, вести собственную глобальную политику. Как на пьедестале, мы мчимся от одной станции к другой, выдвигая инициативы и решая глобальные вопросы.

Станция «Безъядерная».

Первой глобальной инициативой, которая сде-

лала узнаваемым Казахстан, стала идея закрытия Семипалатинского полигона. Усилиями движения «Невада-Семипалатинск» было проведено несколько международных Конгрессов Глобального Антиядерного Альянса. Один из них прошёл в Алматы 30 августа 1993 года. Уже в сентябре 2001 года Казахстан призвал делегатов Конференции по Договору о всеобщем запрещении ядерных испытаний последовать примеру нашей страны. Позиционирование республики как инициатора процесса разоружения стало основой для нашей миролюбивой политики.

Станция «Союз».

21 век – эпоха глобализации. Страны объединяются в союзы, понимая старую мудрость «Один в поле не воин». Осознание этой тенденции вылилось в предложение главы государства Нурсултана Назарбаева о создании Таможенного, а затем и Евразийского экономического союза. Цель этой инициативы

– создание единого рынка товаров, услуг и капиталов. Учитывая геополитическое положение державы, мы смело претендуем на роль связующего звена между Западом и Востоком. Это прямо признал президент России Владимир Путин на Петербургском экономическом форуме.

Станция «Дружба».

Новое столетие породило совершенно незнакомые проблемы. Религия стала инструментом разжигания конфликтов. Сегодня в республике проживает около 130 национальностей. Чтобы жить в мире и согласии, была создана Ассамблея Народа Казахстана. Эта организация – основа для диалога народа и религий как внутри страны, так и за её пределами. Именно на основе этой организации в Астане стала возможной встреча представителей всех мировых религий. Впервые в истории за одним столом сидели христиане и мусульмане, буддисты и индуисты, сикхисты и джайнизиты. Пока

попыхали очаги конфликтов в различных уголках земли, мы строили новое общество, свободное от религиозных предрассудков. Меняли собственное и общемировое сознание.

Станция «Мирная».

Нельзя не отметить важную роль Казахстана в урегулировании межгосударственных конфликтов. Так, столица республики Астана стала глобальной площадкой переговоров. Именно Астана гостеприимно приняла участников переговоров по вопросу судьбы Сирии. В этой стране уже несколько лет идёт отчаянная борьба с главным врагом человечества, террористической организацией ИГИЛ, запрещённой во многих странах мира. Только объединив усилия, стороны могли приблизить победу над новым злом. Астана не просто место, где собрались непримиримые враги, это центр стабильности и доверия на глобальном уровне.

Станция «Грандиозная».

Трудно переоценить

вклад республики в развитие мировой культуры и науки. В Казахстане прошла международная выставка «EXPO-2017: энергия будущего». 115 стран приняли участие в ней. Республику посетили президенты и главы правительств разных государств. Казахстан собрал у себя самые современные мировые достижения. На выставке можно было увидеть будущее планеты, осознать всю необходимость зелёных технологий. Миллионы туристов, побывав на национальных днях стран-участниц, познакомились с их культурой и традициями. Выставка стала точкой соприкосновения мировых идей и знаний.

Станция «Volnaya».

Латиница. Пожалуй, самая обсуждаемая и острая тема в стране. Вслед за Турцией, Узбекистаном, Туркменистаном, Азербайджаном и Грузией эту тенденцию подхватил Казахстан. Необходимость перехода

да в глобальный мир. Однако, на мой субъективный взгляд, мир крайне разнообразен. И нужно выбирать то, что нам ближе, а не то, что модно. Если уж мы называем основным, стратегическим партнёром Россию, то необходимость латиницы для меня – большой вопрос. Правда, мы обязаны не забывать и уважать суверенное право выбора. Если страна считает это важным, то почему бы и нет...

Продолжав большой путь, наш поезд уже строит новый маршрут. За 25 лет Республика Казахстан глубоко интегрировалась в самые разные глобальные инициативы. От закрытия полигона до мирных переговоров – все эти факты подтверждают важнейшую роль страны в глобальном мире. Насколько они важны – рассудит история. Нам же остаётся гордиться и делать собственные выводы на основе уже свершившегося. И, может быть, когда-нибудь и твоё имя прославит Казахстан в истории планеты Земля.

Устремленные в будущее

Анастасия ЛЕОНОВА,
студентка 3 курса ГСФ
специальность
«журналистика»

Учебный день подошел к концу. Я, закончив делать домашние задания, уселась в удобное кресло и оказалась напротив своего любимого «ящика». Шли новости. Сделав звук погромче, начала внимательно слушать обо всем хаосе, происходящем в мире. В голову сразу же пришла мысль: «Да, без работы я точно не останусь, информационных поводов хоть отбавляй». Досмотрев последний сюжет про неожиданную кандидатуру в лице Ксении Собчак в президенты России, мама взяла пульт и, нажав кнопку «выкл», сказала: «Как же хорошо и спокойно у нас в Казахстане».

Действительно, ситуация в современном мире меняется молниеносно. Кризис, терроризм, политические дерби могут подкрасться совсем неожиданно. И это я еще не затрагиваю войны, только от одной мысли становиться страшно, ведь нет ничего хуже, чем горе и страдания ни в чем не повинных людей. Глядя на современный Казахстан, начинаешь понимать дальновидность и мудрость нашего президента Н.А. Назарбаева. И говоря о любых инициативах Казахстана, мы, в первую очередь, говорим об инициативности нашего президента.

Нурсултана Назарбаева

называют политиком, «переклаившим мечи на орала». Почему это древнее библейское выражение послужило характеристикой лидера молодого независимого Казахстана – это уже тоже сейчас наша история.

Развитие науки и техники в 20 веке привело человечество к такому страшному изобретению, как оружие массового уничтожения, к которому относят ядерное, химическое и бактериологическое оружие. В Советском Союзе его создавали как средство обороны, но беда в том, что путем проб и ошибок прихотилось совершенствовать, испытывая на собственной территории. Основным местом взрывов стал Казахстан, на земле которого обустроили Семипалатинский ядерный полигон. Как вы думаете, сколько было произведено за почти полсотни лет взрывов? 500 ядерных взрывов в воздухе, на земле и под землей. По своей разрушительной силе суммарная мощность этих испытаний в 2500 раз превысила мощность бомб, сброшенных США в 1945 году на Хиросиму и Нагасаки. Сколько невосполнимых потерь здоровью, экологии, природе принесли испытания. После распада СССР Казахстану пришлось самостоятельно решать проблемы, связанные с полигоном. В то время многие политики угоняли Н. Назарбаева ни в коем случае не отказываться от ядерного ору-

жия, ибо обладание таким «ядерным мечом», по их мнению, давало Казахстану шанс стать крупнейшей сверхдержавой. Несмотря на эти доводы, Нурсултан Абишевич сделал выбор в пользу безъядерного будущего нашей страны. И в этом решении нашего президента заключается гуманистический подвиг Назарбаева, показавшего всему миру пример добровольного отказа от ядерного оружия, потому он уникален и поучителен для всех времен и народов.

Самым успешным национальным проектом независимого Казахстана по праву считается перенос столицы в Акмолу и возведение в неимоверно короткий исторический срок суперсовременного мегаполиса – Астаны.

Хотя и этому детищу Президента еще на стадии замысла пришлось пережить немало проблем, главной из которых стало раз-

драженное, подчас враждебно недопонимание проекта и неверие в его состоятельность.

Сегодня все былые страхи и опасения позади. Астана стала символом и реальным показателем успеха нашего государства. Все казахстанцы гордятся своей столицей, удостоившейся принять 140 стран и стать организатором международной выставки EXPO-2017. Вот он результат работы. Теперь-то о столице знают точно во всем мире. У иностранцев даже появилась поговорка: «Не бывавший в Астане хочет ее посмотреть, а посмотревший на Астану не хочет из нее уезжать». За этим подвигом стоит каждодневный труд казахстанцев и нашего Президента, увлекшего народ идеей, устремленной в будущее.

Нурсултан Назарбаев широко признан в мире как инициатор и после-

довательный поборник международной интеграции – процесса политического сближения разных стран в интересах взаимовыгодного сотрудничества в различных сферах жизнедеятельности. Содружество Независимых Государств, Организация Договора о коллективной безопасности, Совещание по взаимодействию и мерам доверия в Азии, Таможенный союз, Шанхайская организация Сотрудничества, Евразийское Экономическое Со-

общество – таков далеко не полный перечень ныне успешно воплощенных в жизнь проектов межгосударственного сотрудничества, у истоков которых стоял Назарбаев. В составе всех интеграционных объединений Казахстан всегда ведет себя как надежный и ответственный партнер, честно выполняющий взятые на себя обязательства, но при этом

действующий в условиях равноправия и взаимного учета национальных интересов. Не случайно за короткое время Казахстан стал страной, уважаемой мировым сообществом.

О достижениях нашей страны написаны тома. И каждый день мы создаем новую страницу истории нашей глобально инициативной страны.

Подводя итоги, мне хочется обратиться ко всем казахстанцам: «Наша страна за годы своего существования стала настоящим примером для подражания. Да, у нее еще огромное количество нерешенных задач, но могу вам с уверенностью сказать, что с такими глобальными инициативами, с таким стремлением в светлое будущее у нас все обязательно получится. Рассказывайте о своей стране! Гордитесь своей родиной! И идите в ногу с Лидером нации!»

Жаһандану үрдісіндегі Қазақстан

Аяқоз ҚОЖАБЕКОВА,
ГӘФ Журналистика
мамандығының 1-курс студенті

Жаһандану біздің көз алдымызда өте тез қарқынмен жүріп жатқан ұзаққа жетелейтін өте күрделі құбылыс. Әлеуметтік мәдени өзгерістер, адамдар тұрмысының өзгеруі, адамзаттың қоршаған ортамен қарым-қатынасының күрделенуі де жаһандануға елеулі ықпал жасап отыр. Жаһанданудың негізгі мағынасы «халықаралық бірігу» дегенді білдіреді. Ол үрдіс ретінде де сипатталады. Бұл үрдіс – экономикалық, технологиялық, мәдени-әлеуметтік және саяси күштердің қисындасуы. Жаһандану бір жағынан экономика мен қоғамды жаңғыртуға мүмкіндік берсе, екінші жағынан мәдениет пен өркениеттің диалогын мадақтайды, кеңейтеді. Бүгінгі күні еліміз шеттен әкелушілер мен шетке әкетушілерге қызметтің тұрақты және болжамды жағдайлар жасай алатын халықаралық құқықтық кеңістікке шығудың мүмкіндіктерін алуда. Бұның бәрі, әрине, болашақта экономикалық өрлеуге жеткізері сөзсіз. Бүгінде халықаралық қоғамдастық біздің елімізді жаһандық үдерістерге беделді де ықпалды қатысушы ретінде танып білді. Сонымен Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Әбішұлының еліміздің әлемнің экономикалық жүйесіне интеграциялану процесінде маңызды рөл атқаруда. Қазіргі уақытта жаһандану үдерісі экономика мен саясатты ғана емес, мәдени-әлеуметтік саланы да қамтып отыр. Біздің міндетіміз – жаһанданудың дәстүрліктен тікелей бас тартуын түсіндіру, қоғамға

азаматтылықтың қазіргі стандарттарын, қоғам мен мемлекеттің әлеуметтік серіктестігі түсінігін жеткізу болып табылады. Еліміздегі жоғары және орта білім беру жүйелері заманның жаңа талаптарына сай құрылымдық өзгерістерге ұшырады. Бұл шаралардың басты мақсаты – әлемдік білім беру кеңістігіне кіру. Әрине, бұл әрекеттердің тиімді жақтарын жоққа шығаруға болмайды. Бірақ білім беру тек жақсы маман дайындаумен ғана шектелмейтінін айта кетуіміз керек. Оның басты мақсаты – жан-жақты білімімен бірге азаматтық және әлеуметтік қасиеттерді бойына дарытқан тұлғаны қалыптастыру. Алайда жаһандану дәуіріндегі нарық сұранысын қанағаттандыруға бағытталған білім беруде адамдық қасиеттерден гөрі маман ретіндегі бағалану алдыңғы қатарға қойылатыны жасырын емес. Мәдениеттің өзіндік ерекшелігін, қоғамдық және мемлекеттік тұтастықты сақтау ұлттың ішкі рухани әлеміне және шығармашылық қуатына байланысты. Ұлттың қалыптасуында ортақ тарихи жадымен бірге ортақ мақсат-мүдделер, идеялар да үлкен рөл атқарады. Сонымен қатар, азаматтарды отансүйгіштік, патриоттық рухта тәрбиелеу, қазақ тілінің мемлекеттік тіл ретінде кең көлемде дамуына, ел бірлігін нығайтуға атсалысу – негізгі мәселелердің бірі. Елдің рухын көтеру, ұлттық мақтаныш сезімін оята білу, отансүйгіштік, ұлтжандылық, елжандылық сынды қасиет қалыптастыру – тәуелсіз мемлекетіміздің дамуы үшін айрықша маңызды мәселе болып отыр.

Патриотизм түсінігі кез-келген саяси, әлеуметтік, этникалық топтың ғасырлар бойына тұтастығын қамтитын құбылыс

екендігінде дау жоқ. Осы себептерге байланысты еліміздің қоғам мүшелерін біріктірудегі негізгі фактор және тұрақтылықты қамтамасыз ету мен мемлекеттілікті бекітуде патриотизмнің орны зор. Сондықтан қазіргі жағдайда қоғам мүшелерін рухани-адамгершілік және патриоттыққа тәрбиелеудің қазақстандық азаматтардың саяси санасындағы ең негізгі мәселелердің бірі болып табылмақ.

Қазақстан халқының болашаққа деген нық сенімін қалыптастыратын ұзақ мерзімге арналған Елбасының «Қазақстан - 2030» стратегиялық бағдарламасы жүзеге асу үстінде. Осы стратегия Қазақстанның тәуелсіздігін мәңгілік етуге арналған деуге болады. Мемлекетіміз стратегияны қабылдаған 15 жылдың ішінде әлемдегі ең серпінді дамушы елдердің бестігіне кірді. Елімізде үдемелі индустриялық-инновациялық даму стратегиясы жүзеге асуда. Қазір дүниежүзілік экономикалық форумның рейтингісі бойынша 51-орындамыз.

Жаһандану барысында әлемдік

кеңістікті бір аймаққа біріктіретін әлемдік байланыстардың жаңа түрі пайда болмақ. Жаһандану осындай әрекеттері арқылы «халықаралық құқықтық және мәдени-ақпараттық өрісті, өзіндік бір аймақаралық ақпараттық алмасу инфрақұрылымын құруды қарастырады. Жаһандану әлемдік қауымдастыққа жаңа қасиет береді, ал осы үдерістің пайымына бару біздер үшін әлем туралы ұғымның алмасу кезеңінде дұрыс бағдар алуға мүмкіндік береді.

Біз ертеңгі күнімізге үлкен үмітпен қараймыз. Болашағымыз жарқын. Ұлы Отанымыз Қазақстанның экономикалық және рухани байлығын молайтуға, қауіпсіздігі мен қорғаныс қуатын күшейтуге ұмтылу – баршамызға ортақ міндет. Осы жолда біліміміз бен қайратымызды, қабілетімізді, қажет болса жанымыз бен қанымызды аямай жұмсау – біздің басты парызымыз. Білімді, салауатты жастар – бұл XXI ғасырда адамзат дамуының негізгі қозғаушы күші. Реформалардың алдыңғы шебінде жастар болуға тиіс.

Мемлекет үшін пайдалы

Нүргүл Қожахметова,
ГӘФ Журналистика
мамандығының 2-курс студенті

«Жаһандану» түсінігі 60-70-ші жылдары пайда болған. Жаһандану дегеніміз – бір-бірімен тығыз экономикалық, ғылыми-техникалық, саяси, мәдени байланыстағы біртұтас адамзат қауымдастығының қалыптасуы. Ол – біздің көз алдымызда өте тез жүріп жатқан үрдіс. Мысалы, бүгінгі Қазақстан қоғамы басқа елдермен экономикалық сауда-саттық қарым-қатынасқа түсіп дамып келеді. Қазір еліміз ұлттық жаһандану кезеңін бастан кешіруде.

Еліміздің тәуелсіздік алғанына көп болмағанымен, Елбасының арқасында мемлекетіміз күн санап даму үстінде. Тәуелсіздік тізгіні қолымызға тиіп,

егеменді ел болған алғашқы күндерден бастап-ақ елімізде тіл саясаты мемлекет басшысы Н.Назарбаевтың тікелей басшылығымен жүзеге асырылуда. Елбасы жыл сайынғы Қазақстан халқына арнайы жолдауында да тіл саясатын көтеруге, оның ішінде мемлекеттік тілдің мәртебесін көтеру мәселесіне көңіл бөледі. XXI ғасыр білім мен ғылымның, экономиканың, саясаттың дамып отырған бүгінгі жаһандық кезеңінде Президент үш тілді білу міндетін қойып отыр.

Мемлекет басшысы «Жаңа әлемдегі жаңа Қазақстан» атты Қазақстан халқына жолдауында: «Қазақстан халқы бүкіл әлемдегі үш тілді пайдаланатын жоғары білімді ел ретінде танылуы тиіс. Бұлар: қазақ тілі – мемлекеттік тіл, орыс тілі – ұлтаралық қатынас тілі және ағылшын тілі – жаһандық экономикаға ойдағыдай кірігу

тілі», - деген болатын. Қазіргі таңда бастауыш сыныптардан бастап үш тілді оқыту ісі қолға алынып жатыр. Оқимын деген кез-келген адамға мүмкіндіктер жасалуда. Қазақстандықтардың барлығы бұл тілдерді оқуға, білуге міндетті. Келесі бастамалардың бірі – технологияның дамуы. Бұған да мемлекет үлкен мән беріп отыр. Сондықтан техникалық мамандықта оқитын студенттерге мемлекеттің есебінен оқуға мүмкіндік қарастырылған. Осы орайда биылғы жылдың басты оқиғасы, ЕХРО-2017 көрмесін атап өтуге болады. Бұл көрменің өткізілу мақсаты жасыл энергияны, энергетика, технология саласын дамыту болып табылады. Көрме арқылы Қазақстан басқа мемлекеттерге өзін басқа қырынан танытып, мемлекеттің дәрежесін біршама көтерді деп айтуға болады.

Елбасы «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласында алдағы уақытта істелуі керек бірнеше жобалар ұсынған. Аталмыш жобалардың бастамасы – қазақ тілін біртіндеп латын әліпбиіне көшіру жұмыстарын бастау. Яғни, 2025 жылға қарай іс қағаздарды, мерзімді баспасөзді, оқулықтарды латын әліпбиімен басып шығару. 2018 жылдан бастап жаңа әліпбиді үйрететін мамандарды және орта мектептерге арналған оқулықтарды дайындауға кірісу қажеттігін айтқан. Алдағы уақытта дүниежүзінің озық оқулықтарының таңдаулылары қазақ тіліне аударылады. Бұл игі іс «Жаңа гуманитарлық білім. Қазақ тіліндегі 100 оқулық» жобасының аясында жүзеге асады.

Қазақ «Туған жерге туынды тік» деп бекер айтпаған. Патриотизм кіндік

қаның тамған жеріне, өскен ауылына, қала мен өңіріне, яғни туған жеріне деген сүйіспеншіліктен басталады. Адам баласы – шексіз зерденің ғана емес, ғажайып сезімнің иесі. Туған жер – өркімнің шыр етіп жерге түскен, бауырында еңбектеп, қаз басқан қасиетті мекені, талай жанның өмір-бақи тұратын өлкесі. Оны қайда жүрсе де жүрегінің түбінде әлдилеп өтпейтін жан баласы болмайды. Туған жерге, оның мәдениеті мен салт-дәстүрлеріне айрықша інкөрлікпен атсалысу – шынайы патриотизмнің маңызды көріністерінің бірі. Қысқаша айтқанда, Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласында белгіленген «Туған жер» бағдарламасы жалғайтын патриотизмнің нағыз өзегіне айналмақ. Ал ұлт мақтанышы ретінде өмірден озған, әлбетте елінің жарқын болашағы үшін күрескен батыр бабаларымыз, данагөй билеріміз бен жырауларымызды ғана емес, жемісті жетістіктерінің арқасында ел назарына ілігіп жүрген бүгінгі замандастарымызды да танығанымыз жөн екен. Бұл идеяны «Қазақстандағы 100 жаңа есім» жобасы арқылы іске асыру көзделген. Мұнда Тәуелсіздік жылдарында табысқа жеткен, еліміздің әр өңірінде тұратын түрлі жастағы, сан алуан этнос өкілдерінің өмірбаяны, жетістіктері көпшілік назарына ұсынылады. Жобада нақты адамдардың нақты тағдырлары мен өмірбаяндары арқылы бүгінгі, заманауи Қазақстанның келбеті көрініс табады.

Қазақстанның жаһандық идеялары мен бастамалары біртіндеп іске асу үстінде. Бұл бастамалардың барлығы мемлекетіміз үшін өз пайдасын тигізуде.

С ВИЗИТОМ НА ВОЕННУЮ КАФЕДРУ

Адиля АУБАКИРОВА,
студентка 2 курса
ГСФ
специальность «журналистика»

В минувшем учебном году в трёх высших учебных заведениях Казахстана появились военные кафедры, среди которых и Костанайский государственный университет им. А. Байтурсынова. В нашей области - это первая и пока единственная военная кафедра, которая не имеет аналогов, поэтому в первый же год обучения на нее поступили около 170 человек. В новом учебном году мы посетили учебный корпус, чтобы ознакомиться с изменениями и узнать, какие события ожидаются в будущем.

Первым пунктом нашего визита стала дежурная часть: сюда учащиеся сдают свои смартфоны, чтобы они не отвлекали их от учебного процесса. Забрать свои сотовые телефоны студенты могут по окончании дня, не боясь за их сохранность, так как доступ к дежурной части имеет ограниченный круг лиц.

Далее расположен коридор со множеством аудиторий и помещений военного предназначения. К примеру, комната для хранения оружия, однако войти туда может не каждый, что свидетельствует о строгой безопасности и режиме секретности. Процесс обучения делится на теоретическую и практическую части, по такому же прин-

ципу делятся и кабинеты, каждый из которых оснащён теоретическим материалом. К слову, на кафедре студентов обучают по 5 специальностям: боевое применение мотострелковых подразделений, частей и соединений на БМП, организация воспитательной и идеологической работы сухопутных войск, связи в сухопутных войсках, продовольственно-го обеспечения и психологической работы. К сожалению, обучение проходит только на русском языке, но весь теоретический материал имеет перевод на государственный язык.

Все кабинеты оснащены стендами и необходимыми материалами, к примеру, в классе связи имеются образцы радиостанций, а в классе продовольственного обеспечения висят плакаты «Первичная обработка мяса и рыбы», «Нормы продовольственных панков и замены продуктов». Во-

енная кафедра при КГУ закреплена за кадетским корпусом Минобороны РК и несмотря на такой короткий промежуток времени, уже имеет хорошую учебно-техническую базу, которая только совершенствуется и совершенствуется. Доказательством этого служит библиотека, в которой имеется 300 экземпляров учебных пособий 2016 года и 300 экземпляров военной литературы.

Совсем недавно Министерство обороны РК обеспечило кафедру военным имуществом, а именно: полевой кухней в рабочей готовности и радиостанцией Р-142 А. Сейчас данные транспортные средства находятся в специально отведенных блоках, и мы впервые увидели их вблизи! В скором времени ожидается прибытие БМП (боевая машина пехоты).

Говоря о преподавательском составе, теории и практике студентов обуча-

ют военнослужащие, офицеры запаса, обладающие различными воинскими званиями, все имеют большой стаж и могут преподавать все виды дисциплин.

На данный момент кафедра имеет 2 полных курса, на которых ведется подготовка проходящих 331 студент. С каждым годом учебно-техническая база будет только улучшаться, а желающих обучаться на единственной военной кафедре нашей области будет становиться все больше и больше. Напоминаем, что те, кто окончит военную кафедру, продолжают учебу по своим гражданским специальностям и после окончания четвертого курса получают воинское звание «лейтенант» с вручением воинских билетов. Они имеют право работать по своим гражданским специальностям, но в случае необходимости могут быть призваны на воинскую службу.

Мы - против курения!

Бахыт ЖАНБАТЫРОВА,
студентка 3 курса ГСФ
специальность «журналистика»

16 ноября официально признан международным днём отказа от курения. В связи с этим, благотворительный клуб "Артемиды" провёл акцию против курения в стенах родного Костанайского Государственного Университета имени Ахмета Байтурсынова.

В этот день представители Благотворительного клуба "Артемиды" проводили акцию во всех корпусах нашего ВУЗа. На запыстье Противников этой привычки,

приносящей вред здоровью человека, можно было увидеть лету оранжевого цвета, символизирующую здоровье, новую жизнь, свежесть и энергию. Представители БК "Артемиды" подходили к курящим преподавателям и студентам нашего ВУЗа с информацией о проводящейся акции против курения и предлагали заменить сигареты на конфету, постараться воздержаться от этой привычки хотя бы на один день.

В этот день, на руках почти всех студентов, можно было наблюдать ленту, которую они согласились носить в качестве того, что они являются противниками курения.

Совместно с девчонки из нашего благотворительного клуба работали и представители Здорового Образа Жизни (ЗОЖ) г. Костанай. Они раздавали буклеты, содержащие информацию о вреде курения и о его последствиях.

Проведённая акция принесла очень хорошие результаты, и многие курящие люди стали относиться трепетнее к своему здоровью, понимая весь тот вред, что приносит людям курение.

Молодежь - основа будущего

Гульнур КАБДЫБЕКОВА,
студентка 2 курса
ГСФ
специальность «журналистика»

В ноябре на базе Костанайского Государственного Педагогического Университета прошёл ежегодный Форум молодежи Костанайской области. Данное мероприятие проводится с 2005 года в рамках государственного социального заказа.

В этом году организаторами Форума выступили Ассоциация детских и молодежных организаций совместно с Управлением по вопросам молодежной политики акимата Костанайской области. Акцент этого года сделан на студенческую молодежь. Студенчество - время ежедневных открытий, приобретения новых знаний, профес-

сионального становления, укрепления жизненных позиций. Ведь это не только учебная деятельность, но и множество интересных событий, позволяющих проявить себя как личность в общественной, научной, культурной, спортивной жизни университета и региона. В свете статьи Президента Казахстана Нурсултана Абишевича Назарбаева «Рухани жаңғыру» активизация молодежи и молодежных сообществ особенно актуально.

В рамках Форума проходила работа в нескольких площадках, на которых проводились различные тренинги, где студенты колледжей и ВУЗов смогли обсудить работу и определить вектор развития студенческих самоуправлений, также актив информационно-пропагандистских групп «Жас саясаткер» обсудили ста-

тью президента Нурсултана Абишевича Назарбаева «Рухани жаңғыру».

По окончании работы секций прошёл гала-концерт от творческих коллективов ВУЗов области. В нём принимали участие: КГУ им. А.Байтурсынова, АРПИ, КИНЭУ, ЧЕЛГУ, КГПУ, РИИ.

Наш университет занял призовое первое место в но-

минации "Лучшее студенческое самоуправление", и получил денежный приз в сумме 100 тысяч тенге. Данный Форум показал насколько развито наше студенческое самоуправление, показал активную работу Высшего Студенческого Совета, и стоит отметить, что в нашем ВУЗе действуют 12 различных студенческих объединений.